

Infrastructuur voor dieren noodzaak

► Werkgroepen en IR-camera's bewijzen nut ecoducten

ZUIDWOLDE - De N48 en de A28. Twee kilometerslange wegen. Infrastructuur voor de mens. Met 100 en 130 kilometer per uur kunnen we ons verplaatsen van A naar B. Maar deze wegen zijn wel aangelegd dwars door biotopen van dieren.

Hero Moorlag

In Drenthe kwamen we er laat achter dat een infrastructuur voor dieren bittere noodzaak is. We schrokken van de aantallen dode dieren langs snelwegen. Ecologen wezen plekken aan waar tunnels en rasters moesten komen om het aantal verkeersslachtoffers onder dieren te beperken. In 2011 zou een robuuste verbinding worden aangelegd die de Sallandse Heuvelrug zou verbinden met het Dwingelderveld. Daartoe werden twee ecoducten bij Zuidwolde en Linde gerealiseerd: Suthwalda en Stiggeltie. Het bleef bij deze ecoducten. De robuuste verbinding kwam er niet. In 2013 kwam via een ecoduct bij Spier een brede verbinding over de A28 tot stand tussen het Dwingelderveld en het Terhorsterzand. Drie ecoducten. Daarmee moeten de dieren het doen. Veel mensen denken dat alleen dieren als reeën, vossen en dassen van het Zwarte Gat, De Slagen en het Steenberger Oosterveld over de ecoducten Suthwalda en Stiggeltie naar de westkant lopen en vice versa. Hier liggen kleine boscomplexen en de natuurgebieden Wildenberg, Meeuwenveen, Nolderveld en Klein Zwitserland. Niets is minder waar. De N48 vormt een onneembare barrière voor bunzing, hermelijn, wezel, rosse woelmuis, levendbarende hagedis, adder, ringslang en zelfs



Ecoduct Stiggeltie over de N48 bij Linde.

Hero Moorlag ©

voor dag- en nachtvlinders, loopkevers en vleermuizen. Sterker nog, ook planten migreren via de ecoducten. Vanaf het begin van de aanleg van deze ecoducten zijn binnen Natuurvereniging Zuidwolde werkgroepen opgericht om het nut te bewijzen. De Werkgroep Zoogdieren heeft vaste infraroodcamera's geplaatst die 24 uur per etmaal hun werk doen. De beelden zijn schitterend. Een reeget met kalf, een kapitale zesender, een das, vos, stoeiende hazen, steenmarter en de nachtelijke bronst van reeën. Kijk eens op youtu.be/VWxOwCvi8nw, of op de site van Natuurvereniging Zuidwolde. Alleen al voor deze dieren bewijzen de ecoducten hun nut. Maar er is meer. Voor een vlinder is het gans onmogelijk de drukke N48 over te steken. Het ecoduct met zijn natuurlijke beplanting helpt. Voor libellen en kevers geldt hetzelfde. Voor deze

dieren zijn speciale werkgroepen in het leven geroepen. Na ieder bezoek doen ze verslag van hun bevindingen. Tenslotte is er een plantenwerkgroep die de ontwikkeling van de vegetatie monitort. Nieuw in 2018 is de Werkgroep Amfibieën. De poelen op de ecoducten worden intensief onderzocht met vallen en netten. Zo wordt het beeld van passages compleet.

Gesteggel om Stiggeltie

Nota bene, kilometers lange snelwegen en slechts drie ecoducten in de infrastructuur voor dieren: Spier 60 meter, Suthwalda 60 meter, Stiggeltie 50 meter. Suthwalda werd 60 meter breed, omdat op dit ecoduct tevens een fietspad was gepland. Vanaf de planning van de aanleg is afgesproken dat op Stiggeltie geen fietspad zou komen, vandaar de breedte van 50 meter. De gemeenteraad van De

Wolden wilde twee jaar geleden toch een fietspad op het ecoduct. Na protesten zag men daarvan af. De afspraak was immers geen fietspad op Stiggeltie. De zorg voor kinderen die vanuit Linde over de N48 fietsen botste in het najaar van 2018 met Artikel 1.11 van de Natuurbeschermingswet: 'Zorgplicht'. Hierin staat: 'Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.' Opnieuw stemde de raad van De Wolden voor een fietspad. Terechte zorg om fietsers, maar funest voor de passages over het ecoduct. In hetzelfde wetsartikel staat dat je nadelige handelingen voor in het wilde levende dieren achterwege behoort te laten. Een fietsbrug ten noorden van Stiggeltie kwam in beeld. Berekeningen moeten uitwijzen dat een fietsbrug even duur is als een fietspad over het ecoduct. Het gesteggel duurt voort.

De beuk erin! Inlandse beuk vervangt exoten

RUINEN - Afgelopen week werden drieduizend jonge bomen afgeleverd bij de werkschuur. Driejarige beuken met een gemiddelde lengte van 50 centimeter. Eén grote platte wagen volgestapeld! Nog dezelfde dag zijn al deze jonge bomen zorgvuldig ingekuild, want het was bij aankomst al duidelijk dat ze niet allemaal tegelijk de grond ingaan. In het Dwingelderveld worden ze in de omgeving van het ecoduct over de A28 geplant, in boswachterij Ruinen langs het Commissaris Cramerpad en bij de Gijsselterweg.

Ongeveer een derde van de boomjes wordt geplant in het Dwingelderveld. Bij de aanleg van het ecoduct, nu ruim vijf jaar geleden, zijn verschillende percelen bos met uitheemse boomsoorten gekapt. Vooral sitkaspar en Japanse lariks moesten het veld ruimen. Enerzijds om ruimte te maken voor de dieren die de natuurbrug gebruiken en anderzijds om het percentage inheemse boomsoorten te verhogen. Door natuurlijke bosontwikkeling is in sommige



Samen met onze vrijwilligers beuken planten.

Albert Henckel ©

delen al nieuw bos ontstaan. Echter de verjonging van beuken blijft achter. Vandaar dat wij nu actief beuken gaan bijplanten. Dit is niet alleen goed voor een gevarieerde samenstelling van het bos, maar ook als toekomstige woonplaats voor de zwarte specht, die hier in het Dwingelderveld vrij algemeen voorkomt.

De rest van de jonge beuken wordt geplant in verschillende

vakken in boswachterij Ruinen. Het bosgebruik in boswachterij Ruinen is wezenlijk anders dan in het Dwingelderveld. Daar waar in het Dwingelderveld het accent op natuurlijke bosontwikkeling ligt, is in Ruinen het multifunctionele aspect belangrijk. Met meerdere functies bedoelen wij houtproductie, recreatief medegebruik en natuurlijke bosontwikkeling. Mens, hout en natuur brengen we

in goed evenwicht. In boswachterij Ruinen worden jaarlijks bomen gekapt voor de productie van het hout. De houtproductiefunctie van het bos is net zo belangrijk als de recreatiefunctie en de natuurfunctie. Heel concreet betekent dit dat de beuken in boswachterij Ruinen op termijn ook worden gekapt. We hebben het dan wel over een periode van minimaal vijftig jaar, voordat deze bomen een goede omvang hebben gekregen. Een ander aspect van het verhogen van het percentage loofbomen in boswachterij Ruinen, is dat een gemengd bos veel stabielier is dan een monocultuur van alleen fijnspaar of lariks. Ruim vijftien jaar geleden bestond het bos hier voor méér dan 70 procent uit naaldbomen. Door selectief te dunnen én door bij te planten proberen wij een meer evenwichtige samenstelling van het bos te krijgen. Dat hebben wij nog niet bereikt, maar wij zijn al een eind op weg.

Hans Kruk,
boswachter Staatsbosbeheer